

Saulėta, dieną 90, naktį 70.
Saulė teka 5:22, leidžiasi 8:28.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Liepos-July 6 d., 1973 m.

Kaina 15c

158

SUOMIAI SUĖMĖ BALTIJOS TAUTŲ ATSTOVUS

SOVIETŲ MOKSLININKAS ZACHAROV REIKALAUJA PAKEISTI SISTEMĄ

STOCKHOLMAS. — Vakarose pagarsėjęs sovietų mokslininkas Andrejus Zacharovas turėjo pasikalbėjimą su švedijos televizija ir įtakingu laikraščiu "Dagens Nyheter". Zacharovas pagarsėjo dėl savo pareiškimų Vakarų spaudai ir su savo įsteigtu žmogaus Teisių komitetu, kuris dažnai pasmerkia teisių laužymą Sovietų Sąjungoje. Jis yra sovietų Mokslų Akademijos narys, daug prisidėjęs prie sovietų branduolinių bombų konstrukcijos. Zacharovą jau ne sykį tardė sovietų slaptoji milicija.

Savo pareiškime švedų laikraščiai Zacharovas drąsiai ir atvirai pasmerkė sovietų sistemą, kuri pagrįsta nedemokratinė ideologija. Sistema esanti svetima sovietų žmonėms, nes ji reikalauja nelaisvės ir ideologinio kietumo maksimumo. Sistema dar charakteringa savo pretenzijomis, kad ji yra geriausia, nors ji tokia nėra, pareiškė Zacharovas.

Rusijos socializmas, kalbėjo Zacharovas, tėra tušti žodžiai ir propaganda. Rusijos valstybė reprezentuoja niekur nematytą ekonominę ir politinę galios koncentraciją. Šitame valstybiniame kapitalizme valstybė visiškai dominuoja ekonominį žmonių gyvenimą, aiškino Zacharovas. Šitokia sistema išlaiko ir didžiausius susiskaldymus visuomenėje. Teritoriniai skirtumai yra gyvi visoje šalyje. Maskva ir kiti didieji miestai turi didelę privilegiją vargšų, kurių, patogumų, kultūrinių įvykių srityse, kalbėjo Zacharovas.

Zacharovas reikalavo savo pasikalbėjime su švedų korespondentais daugelio partijų sistemos Sovietų Sąjungai, kad būtų daug kandidatų į politines valstybės vietas. Reikia užbaigti komunistų partijos dominavimą ir pildyti uniformiškumą ekonominiame šalies tvarkyme, kuris turi išvaduoti privačių žmonių iniciatyvą. Komunistų partijos veikėjai turi įvairiausių privilegijų, dėl kurių kenčia dirbančioji žmonių klasė, pareiškė fizikas Zacharovas.

Jis priminė, kad vakariečiai dažnai kalba apie sovietų sistemos trūkumus, tačiau vis pabrėžia, kad medicinos patarnavimai nieko nekainuoja. Tai netiesa, pasakė Zacharovas. Partijos žmonės turi specialias ligonines ir sanatorijas. Medicina nėra veltui Sovietų Sąjungoje.

Zacharovas kritikavo marksizmo leninizmo izoliaciją ir prieš demokratinius pagrindus. Žmonėms neleidžiama netik išvažiuoti laisvai į užsienius, bet net ir namie neleidžiama laisvai važinėti, tai esanti didelė žmonių tragedija. Kalbėtojas pareiškė nebijąs valdžios spaudimo ar persekiojimų. Jis tik negalys pakeisti persekiojimų, kurie nukreipti prieš jo gimines, žmonos gimines, draugus ir pažįstamus. Toks spaudimas jau vyksta ilgesnį laiką.

—LONDONAS. — Karališkieji rūmai Britanijoje paskelbė, kad princesė Anne savo ištekimu proga priims dovanas, kurias pirma patikrins saugumo valdininkai. Dovanos bus išstatytos parodoje, kurios lankytojai turės pirkti bilietus. Tiesiogiai bus išdalinti šalpos organizacijoms. Pati karalienė dukteriai dovanos perlų karolių ir deimantinę diademą, o žentas gaus du pakinkytus žirgus iš karalienės arklidžių.

IS VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų Pravda paskelbė, kad šiemet valstiečiams bus išduodami prizai, ne tik 3,753 "Raudonosios Vėliavos" bet ir šiek tiek praktiškesnės dovanos už didžiausią darbo našumą ir socialistinį lenktyniavimą. Kiekvienos respublikos septyni geriausiai dirbę ūkiai gaus autobusus, pirmosios pagalbos automobilius ir privačius automobilius bei pinigines premijas nuo 6,000 iki 180,000 rublių. Visa spauda ir televizija turės plačiai skelbti šias lenktynes ir jų laimėtojus. Iš valstiečių bandoma išspausti paslučių prakaito lašą.

WASHINGTONAS. — Prezidento dukterė Julie Eisenhower pasakė spaudai, kad prezidentas Nixonas kartą šeimos ratelyje kalbėjęs apie "pasitraukimą iš pareigų". Tai būtų gegužės 4 d., kai prezidentas priėmė Erlichmano ir Heidemano atsisakymą. Julie Nixon-Eisenhower pareiškė, jog prezidentas visada pats vadovaudavo savo politinėms kampanijoms, ir tik 1972 m. paliko kampanijos reikalus vesti kitiems žmonėms. Dėl to ir įvyko Watergate skandalas, dėl kurio jos tėvas visai nekalta.

MASKVA. — Sovietų Aukščiausis Teismas sumažino žydų Isak Skolnik duotą kalėjimo bausmę iš 10 metų iki 3. Jis buvo kaltinamas sovietų sistemos šmeižimu, o vėliau kaltinimai buvo pakeisti į šnipinėjimo Izraeliui byla.

PHNOM PENHAS. — Svarbus Kambodijos kelias iš sostinės į jūros uostą vėl buvo komunistų perkirstas.

HANOJUS. — Amerikos mionogaudžiai jau baigė rinkti minas trijuose šiaurės Vietnamo uostuose.

WASHINGTONAS. — Vyriausybė paskelbė naujus suvaržymus metalo laužo eksportavimui, tačiau atšaukė uždraudimą eksportuoti sojos pupelės ir jų produktus. Rugsėjo ir spalio mėn. laukiama didelio, naujo sojos derliaus.

Darbininkai tęsia generalinį streiką

MONTEVIDEO. — Urugvajaus policija lazdomis ir ašarinėmis dujomis išardė apie 1,000 moterų demonstraciją Montevideo mieste. Jos reikalavo atstatyti demokratinę santvarką, kurią panaikino prezidentas Bordaberry, remiamas kariuomenės.

Nors prezidentas paskelbė dekretą, panaikinantį darbininkų teisę streikuoti, žmonės darbai sustojo, nes daugumas darbininkų tęsia generalinį streiką. Darbdaviams duotos teisės at-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Keleivinis Argentinos lėktuvas kelių teroristų buvo nuskraidintas į Kubą su 26 keleiviais.

◆ Australijos uostų darbininkai paskelbė boikotą Amerikos laivams protestuodami prieš Amerikos aviacijos veiklą Kambodijoje.

◆ Vatikanas dar kartą pakartojo neklaidingumo doktriną. Specialiame įkėjimo doktrinos išleistame 19 puslapių dokumente pabrėžiama, kad bažnyčia yra neklystanti ir to principo nevalia niekam kritikuoti.

◆ Amerikos institutas visuomenės tarnybai apdovanojo tris veikėjus pirmomis dovanomis — po 5,000 dol. Premijas gavo Henry Kissinger, prezidento užsienio politikos patarėjas, Cesar Chavez, žemės ūkio darbininkų organizatorius ir Joseph Yablonski, sūnus nužudyto angliakasių unijos veikėjo.

◆ Šiaurės Airijoje smurto veiksmuose sužeisti 42 asmenys. Teroristai padegė 7 autobusus.

◆ Prancūzija savo atominių bombų bandymams pasirinko Bastilės dieną, liepos 14 d.

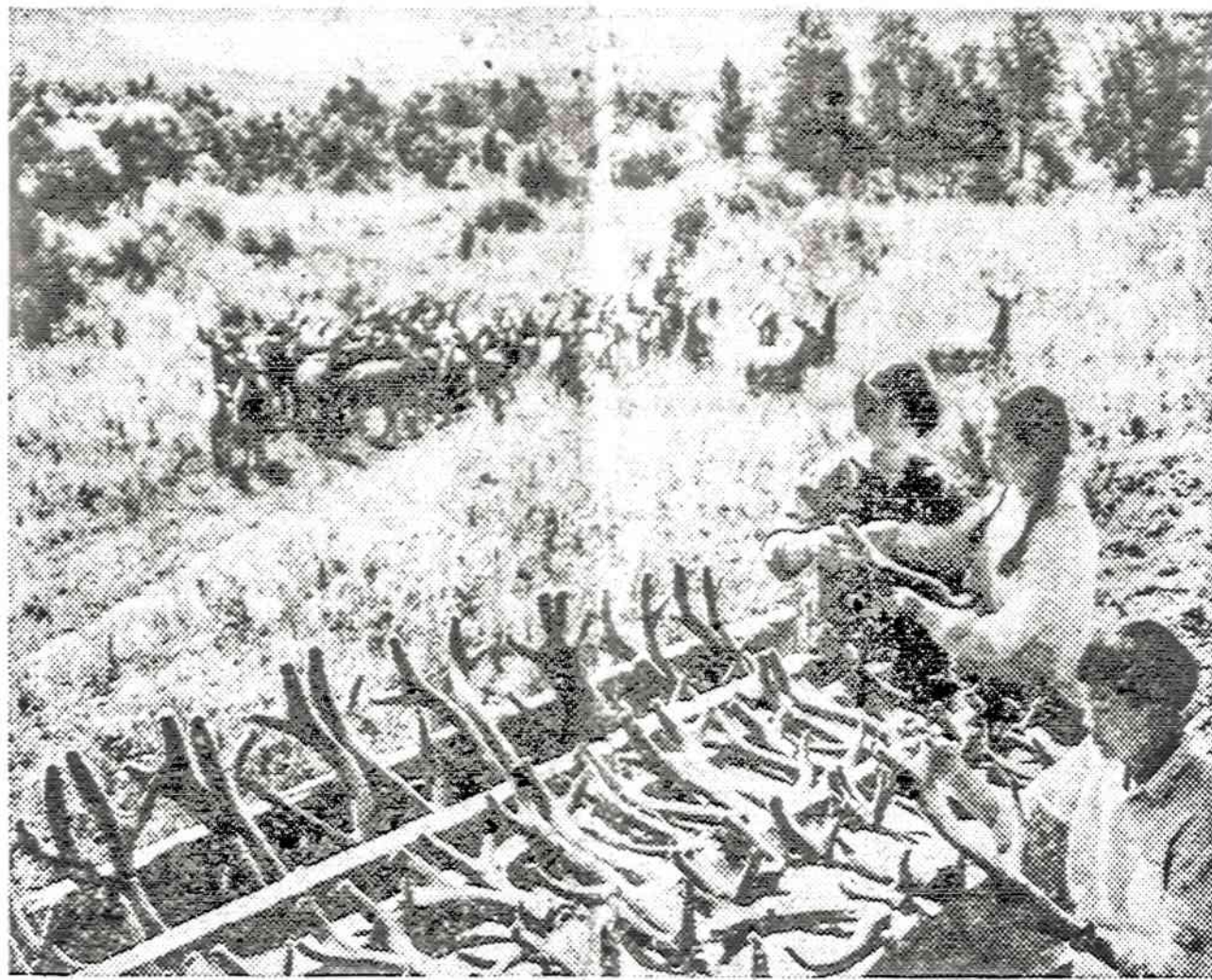
◆ Federalinis teisėjas Sirica Washingtono pažadėjo imunitetą buvusiam Baltųjų Rūmų tarnautojui David Young, jei jis papasakos, ką žino apie Watergate bylą.

◆ Volkswageno automobiliai šiemet daugiau perkami visame pasaulyje ir per 5 mėn. parduota virš milijono mašinų, arba 12% daugiau negu pernai tuo pačiu laikui. Iš viso pernai parduoti 2,118,954 automobiliai.

◆ Garsūs filmų artistai Elizabeth Taylor ir Richard Burton paskelbė, kad jile persiskiria, nors ir myli vienas kitą. Jie vedė prieš 9 metus.

◆ Kongreso atstovas Ed. Derwinski kreipėsi į Valstybės Departamentą, reikalaujamas Helsinkio konferencijoje ginti pavergtos Lietuvos teises. Derwinski yra įsitikinęs, kad rusams dabar nėra reikalo daryti jokių nuolaidų.

leisti iš darbų streikuojančius darbininkus, tačiau ir ta priemonė neišgąsdino streikuojančių, kurie daug kur okupavo darbovietes. Valdžia paskelbė, kad visiems darbininkams alngos pakeliamos 50 nuosimčių ir tas nesuviliojo darbininkijos.

Kinijos šiaurės nuotrauka parodo Heilungkiang provincijos briedžių ūkį. Jaunuoliai surinko nemažai briedžių ragų, kurie džiovinami saulėje. Briedžiai čia labai jautūs ir ganosi kalnuose lyg avys.

KENNEDY IR WALLACE SUSITIKIMAS

DECATUR. — Apie 10,000 Alabamos gyventojų susijunko Point Mallard Parke, Decatur, Alabama, švesti liepos 4-tos dienos. Dideliame mitinge kalbėjo du demokratai: Alabamos gubernatorių George Wallace ir senatorius Edward Kennedy. Jų abiejų pasirodymas viename mitinge sukėlė spėjimų visoje Amerikoje, kad jie bus partneriai ateinančiuose prezidento rinkimuose 1976 metais. Reiškiamu nuomone, kad šitokia kombinacija sujungtų vėl demokratų partiją į vieną junginį ir galėtų laimėti rinkimus.

Abu politikai atsisakė kalbėti su spauda apie judviejų kandidatūras, tačiau įspūdi, kad demokratai ruošia šitokias "vestuves", padidino tas faktas, kad tame pačiame mitinge dalyvačia yra neklystanti ir to principo nevalia niekam kritikuoti.

Sen. Kennedy savo kalboje aštriai kritikavo prezidento Nixono vyriausybę, kuri vaidina konservatorių vaidmenį, tačiau yra radikalesnė už kitas vyriausybes griaužiant revoliucijos dvasią ir konstitucijos laisves. Valstybės reikalai vedami žmonių, pasislėpusių Baltuose Rūmuose, tokių žmonių, kurie neatsakingi nei visuomenei nei kongresui. Viešąsias institucijas jie paverė kontrolės ir bauginimo instrumentais, jie pasisavino galias, priklausančius kongresui ir žmonėms. Nixonas yra tikrasis radikalas, noris viską pakeisti, kalbėjo sen. Kennedy.

Jei Kennedy ir neminėjo Watergate skandalo, tai mitinge Jį yra 32 metų amžiaus ir turi kalbėjęs partijos pirmininkas

Strauss pareiškė, kad Watergate tėra vienas iš daugelio Nixono valdžios skandalų. Jis suminėjo šitokių: prekybos skandalas, infliacijos skandalas, sveikatos patarnavimų, mokesčių sistemų, vargšų, bedarbių ir energijos krizės skandalai.

Jei demokratų partija tikrai išstatytų kandidatą į prezidentus sen. Kennedy, o į viceprezidentus — gubernatorių Wallace, tai už juos galėtų balsuoti ne tik liberaliai demokratai ir negrai, bet ir konservatyvūs pietinių valstijų demokratai. Tokį "tiketą" respublikonams būtų sunku nugalėti.

WASHINGTONAS. — Karo laivyno operacijų viršininkas admiralas Elmo Zumwalt priėmė priesaiką iš naujo karo kapeliono, presbiterionų pastoriaus, Florence Dianna Pohlman, Tai pirma moteris karo "kapelionė" Amerikos laivyne. Ji yra 32 metų amžiaus ir turi leitenanto laipsnį.

Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, suomių suimtas Helsinkyje.

RUSAMS REIKALAUJANT SUOMIJOJ SUIMTI DR. K. VALIŪNAS, DR. J. GENYS

HELSINKIS. — Suomii policija vakar rytą įsiveržė į Vliko pirmininko dr. K. J. Valiūno viešbučio kambarį ir jį suėmė, telegrafu pranešė iš Helsinkio dr. Jonas Genys, Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas, nuykęs stebėti Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijos. Policija taip pat suėmė Latvijos atstovą Uldi Grave ir Estijos atstovę Ilme Splair.

Planavo nužudyti Irako prezidentą

BEIRUTAS. — Patikimos žinios iš Irako kalba apie planus nuversti vyriausybę. Kaip jau žinoma, saugumo viršininkas pulkinkas Nazem Kazzar pagrobė du ministrus: karo ministerį gen. Hammad Shihab, kuris buvo nušautas grobikų ir vidaus ministerį gen. Sadoun Ghaidan, kuris buvo nesunkiai sužeistas. Žiniomis iš Libano, grobikų vadas turėjo platesnius planus. Jis norėjo suimti ir patį Irako prezidentą Ahmed Hassan al Bakr.

Prezidentas turėjo grįžti lėktuvu iš Lenkijos. Viceprezidentas Hussein įtarė, kad kažkas netvarkoje, kai prezidento sutikti į aerodromą neatvyko vidaus ir karo ministrai. Sukilelėliai planavę susprogdinti aerodromo pastatą, kai jį būtų įžengęs prezidentas ir jo sutikti atvykę ministrai. Kai du svarbūs valdžios vyrai nepasirodė aerodrome, viceprezidentas įsakė lėktuvui nenusileisti ir lėktuvas dvi valandas su prezidentu skraidė virš aerodromo, kol valdžia suėmė pulkininką Kazzar ir jo sėbrus, viso 20 asmenų.

Pulkininkas Kazzar, 35 metų amžiaus, diplomatinį sluoksnį Irano sostinėje laikomas ambicingu žmogumi, be sąžinės. Jis buvo valdančios Baath socialistų partijos vadovybėje. Jam dabar gresia mirties bausmė.

Kissinger greit važiuos į Kiniją

SAN CLEMENTE. — Baltieji Rūmai patvirtino, kad prezidento patarėjas Henry Kissinger šį mėnesį vėl važiuos į Kiniją pasitarti su premjeru Chou En Lajum. Tai bus jau šeštasis Kissingerio vizitas Pekine. Šiandien pas prezidentą Nixoną atvyksta Kinijos ryšių įstaigos Washingtono vedėjas Huang Chen. Spėjama, kad jis su prezidentu aptars Kissingerio kelionę į Pekiną ir jo pasitarimų darbotvarkę.

Galimas daiktas, kad Kissingeris savo vizito Pekine metu susitiks ir su Kambodijos nuverstu valdovu princu Sihanouku, kuris sugrįžo į Kiniją po dviejų mėnesių kelionės po aštrūnias Afrikos valstybes ir tris Rytų Europos valstybes. Sihanoukui pavyko Maroke laimėti savo egziliškos vyriausybės pripažinimą.

Kinijoje pirma kartą po 24 metų buvo atšvesta Amerikos nepriklausomybės diena. Amerikos ryšių įstaiga suruošė priėmimą, kuriame dalyvavo apie 100 kinų pareigūnų, jų tarpe užsienio reikalų viceministeris Chia Kuan Hua. Buvo pakelti tostai už "Amerikos ir Kinijos liaudžių draugystę".

Dr. J. Genys pranešė Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. K. Bobeliui, kad antradienį dr. Valiūnas Grave ir Splair buvo užję į užsienio reikalų ministerių posėdžių salę ir nuėjo pas sovietų užsienio reikalų ministrą Andrejų Gromyko. Tada trijų Baltijos tautų atstovai pasakė Gromyko, kad tai melas. Niekad minėtos tautos nebalsavo už įsijungimą į Sovietų Sąjungą.

Suėmus dr. Valiūną, ir J. Genys ir dr. P. Vileišis padarė spaudos atstovams plačius pareiškimus apie dr. Valiūno ir kitų suėmimą. Jie taip pat nušvietė laikraštiniams Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavergtą ir dabartinę padėtį. Išdailinta dokumentinė literatūra.

Vėliau buvo gauta žinia iš Suomijos, kad suomių policija po tos spaudos konferencijos suėmė ir dr. Joną Genį. Altos atstovą. Dr. Petras Vileišis, patyręs apie dr. Genio areštą, pasakė informacinę kalbą per Free Europe radiją. Kalba, pasakyta rusiškai, tuoj buvo transliuojama į rusų pavergtas Rytų Europos tautas.

Dr. K. Bobelis, patyręs apie įvykius Suomijoje, tuoj kreipėsi į kongreso narį Ed. Derwinski, painformuodamas jį apie dr. Valiūno ir dr. Genio areštą. Derwinski pažadėjo tuoj susizinti su valstybės departamentu ir išaiškinti areštų priežastis ir pasekmes. Dr. K. Bobelis kreipėsi ir į valstybės departamentą, prašydamas apsaugoti lietuvių atstovų teises. Valstybės departamentas prižadėjo reikalą iširti.

Sunku pakeisti demokratine tvarka

MONTEVIDEO. — Jau šešios dienos Urugvajaus darbininkai streikuoja ir valdžia atsidūrė prieš rimtą problemą. Nors unijų vadai buvo suimti ir gatvėse patuliuoja kariuomenės būriai, visas darbas įmonėse ir įstaigose sustojo.

Urugvajaus opozicijos partijos susijungė ir paskelbė vieną bendrą pareiškimą, kuris reikalauja tuoj pat atstatyti konstitucines laisves. Prezidentas Bordaberry turi pasitraukti ir būti sudaryta laikina vyriausybė iš visų partijų ir kariuomenės atstovų. Opozicija net paskelbė planą patraukti prezidentą teisman už konstitucijos laužymą.

Atrodo, kad opozicija dabartinei valdžiai tokia stipri, kad prezidentas turės nusileisti. Net ir jo paties partijos kai kurie nariai pasipiktino prezidento elgesiu ir prisidėjo prie opozicijos grupių pareiškimų.

Detroito naujienos

Birželio mėn. 28 d. L. namuose susirinko 19 organizacijų atstovų ir pavienių asmenų ap-svarstyti reikalą, kad Detroito Wayne universitete įrengtinas kambarys. Pirmininkas Jurgis Mikaila trumpu žodžiu atidare susirinkimą ir paaikšino kam-bario būtinumą ir reikalingu-mą. Po to parodė lietuvių kam-bario Pittsburgho universitete filmą, kuri š. m. ekskursijos metu buvo sukurta. Kambario įsteigimo Detroito pradininkė mokytoja Stefanija Kaunelienė paaikšino, kokiomis sąlygomis tas kambarys bus leidžiamas įrengti.

Po toėjo paklausimai, į ku-riuos atsakinėjo pirm. J. Mi-kaila. Iš paklausėjų domėjosi: Birutė ir Viktoras Rauckiai, Jurgis Baublys, Rožė Ražaus-kienė, Kazys Veikutis, Rožė Bilaitienė ir kiti. Iš įvairių or-ganizacijų buvo sudaryta meno, finansų ir propagandos komisi-jos. Į meno komisiją įeina Bi-rutė Rauckienė, Jurgis Baublys, Eduardas Vasilaitis, Rožė Bi-laitienė ir Mirga Maikals; 11 asmenų. Kadangi kambariui įrengti nemaža reikia pinigų, tadėl jau

nus ir Martinas Stonys, į finan-sų: Viktoras Rauckys, Rožė Ra-žauskienė ir Stasys Račiukai-tis.

Kadangi komisija turi būti plačios apimties, todėl šiuo skaičiumi dar neapsiribota. Šiuo metu kambariui įrengti jau au-kojo: \$500 — Viktoras ir Bi-rutė Rauckiai, po \$100 P. P. (pavardės prašė neskelbti), B. A. Sukauskai, C. O. Sadeikai, A. R. Vaiteikaiciai, I. S. Kauneliai, S. Bartkus, J. E. Baubliai, L. B. Radijo Klubas, P. Dalinis, V. E. Kučkaitis, V. S. Urbonai, J. M. Mi-kailai, S. E. Račiukaiciai, \$50 J. Briedis, \$25 A. Kakanaukas ir \$10 F. Blauzdys.

Iš viso aukų gauta 1.885 dolen-riai, aukos dar tebeplaukia. Už-sakant kambarį, reikia įnešti 5000 dolerių. Likusią įnašo dalį pažadėjo paskolinti p. V. ir B. Rauckai. Tad jau bus galima kambarį pasirinkti ir užsakyti. Kambario įrengimo reikalams jau yra sudarytas meno, finan-sų ir propagandos komitetas iš 11 asmenų.

Kadangi kambariui įrengti nemaža reikia pinigų, tadėl jau

Penkerių metų Wanda Oliver dalinasi užkandžiu su jauna New Yorko centrinio parko zoologi-jos sodo ožkele.

dabar aktyviai renkamos aukos. Komitetas prašo visus lietuvius prie šio kilnaus užsimojimo sa-vo aukomis prisidėti. — Žurnalistų popietė įvyks liepos 8 d. Manchesterio apylin-

kėje, prie Dainavos, Vasilių gra-žioje vasarvietėje. Žurnalistai su savo šeimomis ir draugais kviečiami dalyvauti. Vietas už-sisakyti pas B. ir V. Selenius. A. Sukauskas

KANADOS NAUJIENOS

HAMILTON, ONTARIO

SLA 72-kuopos gegužinės ruošia vyksta planingai.

Gegužinėje bus plati progra-ma. Ją išpildys talentinga ir pagarsėjusi jaunosios kartos solistė Anyta Pakalniškytė iš Hamiltono ir St. Catharines jaunųjų tautinių šokių grupė "Nemunas", vadovaujant Stasei Zubrickienei ir akordionis-tui S. Zubrickui.

Anyta Pakalniškytė dar tik 15 metų, bet už solo dainas (kaip solistė) yra laimėjusi Ki-wanis muzikos festivalyje 115 aukso medalių ir 25 taures. Vien šiais metais jau 4 kartus dalyvavo programos išpildyme Hamiltone per televiziją. Kaip žymi solistė dalyvavo Brand-ford ir Woodstock radio pro-gramų išpildyme.

Solistė A. Pakalniškytė daly-vaudama Kiwanis muzikos festi-valiuose, be aukso medalių ir taurių, laimėjo ir miestų sti-pendijas: Londone, Niagara Falls, St. Catharines, Bran-ford po vieną, Hamiltono ir Toronto miestų po dvi.

A. Pakalniškytė išdrąsinusi nuvyko į Kiwanis muzikos festi-valį Brantfordo mieste ir dalyvavo varžybose Vyresniųjų klasėje, kur pati jauniausia dalyvė buvo 18 iki 21 metų. Any-ta tik 15 metų, bet tose varžy-bose laimėjo septynias pirmas vietas kaip solistė ir vieną už piano muziką.

A. Pakalniškytė, nežiūrint mokslo ir kitų įsipareigojimų, yra parašiusi veiklą "Once Upon a Time", kuris buvo ka-nadiečių įvertintas ir š. m. ge-gužės 25 d. suvaidintas Cente-nary United Church salėje.

Autorė A. Pakalniškytė šį vei-kalą pati režisavo.

Apie A. Pakalniškytės talen-tą ir pasiektus laimėjimus kitą kartą plačiau.

St. Catharines jaunųjų tau-tinių šokių grupėje "Nemu-nas", vadovaujant energingai vadovei Stasei Zubrickienei, yra tinkamai paruošusi jaunim-ą ir šį grupę jau du kartu dalyvavo programos išpildyme per televiziją Buffalo mieste, USA.

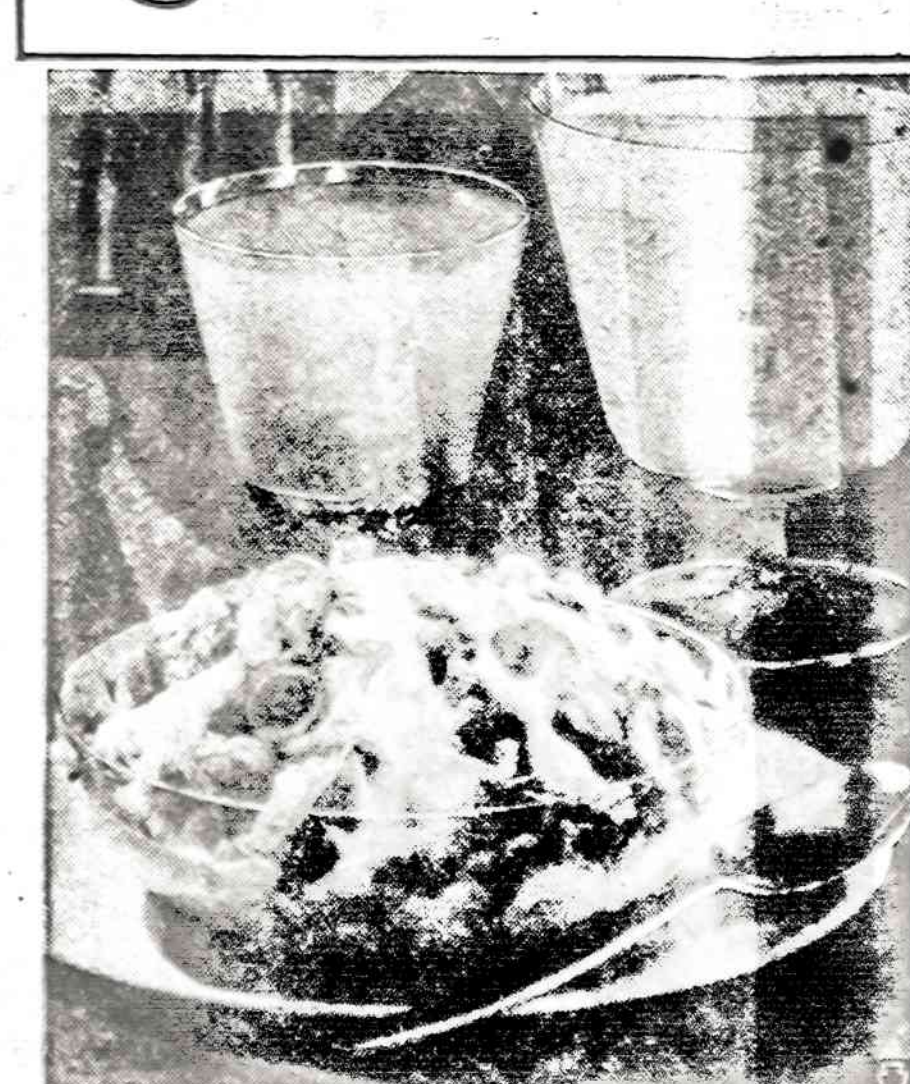
SLA gegužinėje dalyvaus iš St. Catharines Ramovėnų pirm. savanoris - kūrėjas 2-jų vyčių kavalierius A. Šukys, kuris atliekant Romo Kalantos vardo pagerbimą tars žodį.

I SLA 72 kp. gegužinę St. cathariniečiai jau iš anksto or-ganizuojasi vykti. Svečių pato-gumui jau užsakyta autobusas. Kas nori vyksti autobusu, kreip-kites dėl informacijų: K. Jase-vičius, telefonas 934-3433. Pir-mas vietas jau užsisakė Ramo-vėnų pirm. A. Šukys su ponia.

Liepos 22 d. iš anksto ruoški-mės vykti į SLA gegužinę, kuri įvyks A. Padolskio sodyboje, Paris, Ont. J. Š.

help you
HEART FUND
help your HEART

cereals 'round the clock

Lots Of Nutrition In Cereal And Milk

Protein is one nutrient that many people are talking about since the price of meat has soared. But meat is not the only source of this vital nutrient. Proteins can also be gotten from other foods such as cereal grains, beans, peanuts, and other nuts, the U. S. Department of Agriculture points out.

Gruodžio mėnesį pasirodys kometa

Harvardo astronomas Dr. Whipple praneša, kad atei-nancio gruodžio mėnesį tarp saulės ir žemės praskris di-džiulė kometa, kuri turi atra-dėjo čekų astronomo Kohuto vardą. Kometa būsianti 50 kar-tų šviesesnė kaip buvo Halle-jaus kometa 1910 metais. Pap-rastai kometos turinčios apie vienos mylio didumo branduo-lį, sudarytą iš sušalusių van-dens garų ir dulkių, o Kohuto kometa turinti 10 — 15 mylių didumo branduolį. Jos uodega nusitęsianti per 30 laipsnių, tai yra užimanti visą dangaus šeštadalį. Whipple ją pavadi-no šimtmečio kometa.

Kovo mėnesį ši kometa tebe-buvo Jupiterio planetos orbitos kaimynystėje, tai yra 480 my-lių atstume nuo saulės. Gruo-džio mėnesį ji bus per 13 mili-jonų atstū nuo saulės ir bus nuo žemės matoma net dienos mie-tu. Sausio mėnesį ji pradės at-sitolinti.

Jau kai kas pradeda baimin-tis. Mūsų žemė vidutiniai yra

nuo saulės atstu per 100 mili-jonų mylių. Kometa perskri-žės orbitos ratą. Kas atsitik-tų, jei ji praskristų per arti žemės? Jos amoniako ir metano dujos galinčios užnuodyti mūsų žemės atmosferą. Pagar-sėjęs kosminių katastrofų ir jų pasekmių mūsų žemei auto-rius Benjaminas Velikovskis savo knygoje yra aprašęs pa-davimus apie mūsų žemės ka-tastrofas, kuriose lemiamą vaid-menį vaidinusios kometos.

Velikovskio argumentus Dr. Whipple praneša, kad atei-nancio gruodžio mėnesį tarp saulės ir žemės praskris di-džiulė kometa, kuri turi atra-dėjo čekų astronomo Kohuto vardą. Kometa būsianti 50 kar-tų šviesesnė kaip buvo Halle-jaus kometa 1910 metais. Pap-rastai kometos turinčios apie vienos mylio didumo branduo-lį, sudarytą iš sušalusių van-dens garų ir dulkių, o Kohuto kometa turinti 10 — 15 mylių didumo branduolį. Jos uodega nusitęsianti per 30 laipsnių, tai yra užimanti visą dangaus šeštadalį. Whipple ją pavadi-no šimtmečio kometa.

UŽSALDYTAS KRAUJAS

Apskrities ligoninė Chicagoje, kuri prieš 36 metus pirmo-ji įsteigė kraujo banką, dabar pirmoji pradėjo naudoti atšaldy-tą kraują. Tos ligoninės chirur-gijos direktorius Dr. Gerald Moss paaikšino, kad kraujo užšaldymo sistema turi daug svarbių pirmenybių. Kai švie-

žią kraują legalima išlaikyti tik iki 21 dienos ir po tos datos reikia išmesti lauk, užšaldytas kraujas išlaiko tinkamas transfuzijoms iki 10 metų ir yra daug saugesnis, nes transfūzi-ją gavęs pacientas yra saugus nuo hepatito, virusų, kuriais jų pasekmių mūsų žemei auto-rius Benjaminas Velikovskis savo knygoje yra aprašęs pa-davimus apie mūsų žemės ka-tastrofas, kuriose lemiamą vaid-menį vaidinusios kometos.

Idomi kraujo atšaldymo tech-nika. Prieš atšaldant kraują yra išskirstomas trimis dali-mis: į radonąsias kraujo celes, plazmą ir plateletes. Rado-nosios celės sumašomos su gli-cerolio skiediniu ir užšaldo-mos. Glicerolis persunkdamas celes neleidžia jose esančiam vandeniui užšalti, nes yan-dens kristalai (ledas) celes su-naikintų.

Prireikus kraujo transfuzi-jai tos celės yra atšildomos ir išmazgojamos sūriame vande-nyje, tuo būdu pašalinant gli-cerolą. Dar vieną gerą savybę turi šaldytas kraujas: medikai tiki, kad tok kraujas bus labai naudingas organų transplanta-cijai, kadangi kūnas neatmes-jam priperuotą organą, kaip iki šiol darė.

jpr.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės įspūdių aku puotoje Lietuvoje apsilankius. 191 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasmines, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, pamitū iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išsila. 50 psl. Kaina \$2.00.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto vado Kasiemo vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK vy-uto oruozai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Jaugūna šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas u-litas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų perlaiką.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje,

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan-gas daryti įtakos i krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, maityte,
Apie senus laikus,
Kai atvairai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų megstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėčių mūsų maži-siems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-truotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiems, Jūratis Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-zus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-keviciaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUME DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYŠ SAKALAI, Liet. Mokytojų š-gos premi-juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stankaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilutuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalan-suotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapčinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie-leidžiant Lietuvą, bėgima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audenas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu-vą įspūdių. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Au-toriaus pastabumą neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Macionas, VINCAS KRĖVE SAVO LAISKIOSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultū-rinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juo-kingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

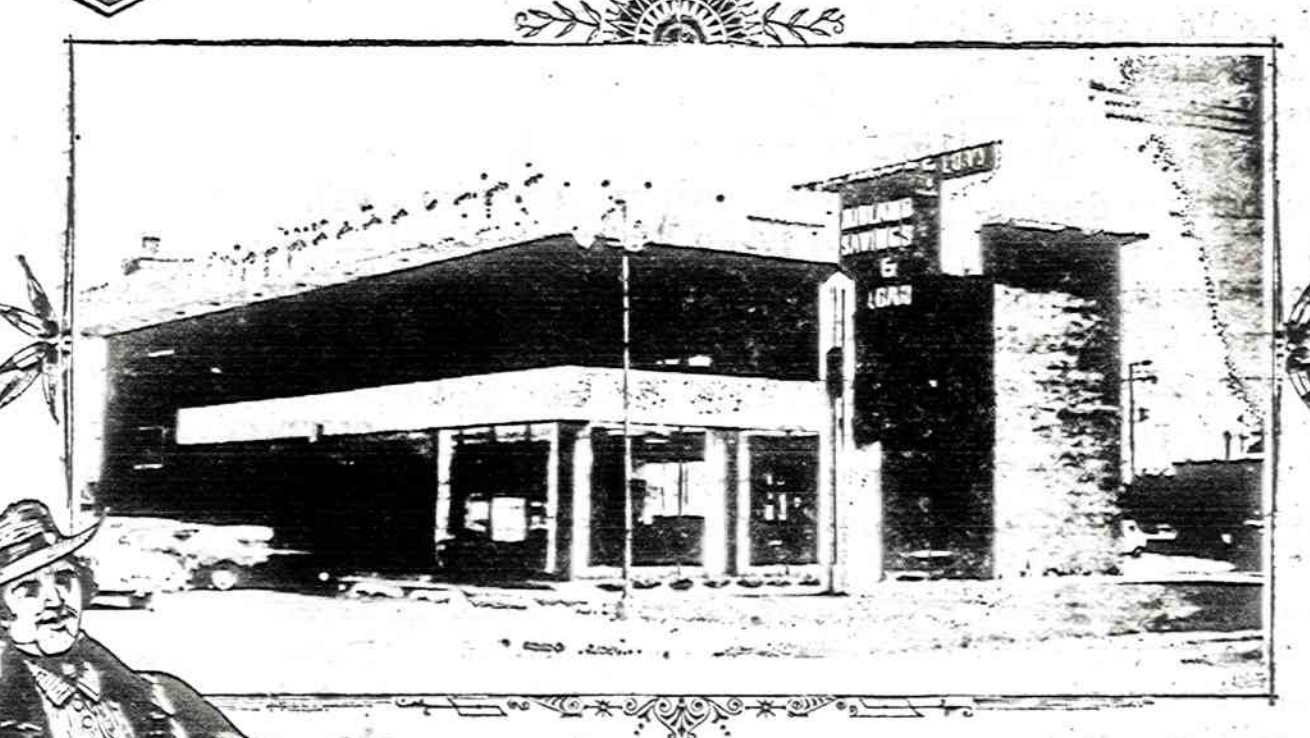
Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaiką.

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

"Old Fashion Service For Todays Needs"

\$200.00 DEPOSIT
YOUR CHOICE OF BELOW GIFTS

ALARMS

FOUNTAINS

BBQ TOOLS

SALAD SET

WATER PITCHER

BASEBALL GLOVE

ICE BUCKET

SHOWER CADDY

\$500.00 DEPOSIT
YOUR CHOICE OF BELOW GIFTS

PINKIE SHEARS

INFLATABLE BEACH CHAIRS

\$1,000.00 DEPOSIT

4 SEASON COOKWARE SET

ANY DEPOSIT
YOUR CHOICE

SMILEYS FREE
TO ALL THE KIDDIES

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Illinois 60455 • Phone 598-9400

4040 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632 • Phone 254-4470

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, JULY 6, 1973

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$22.00
pusi metų \$12.00
tris mėnesiams \$7.50
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusi metų \$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

tris mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsienioose:
metams \$22.00
pusi metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Ben-drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-8100.

Pilnais reikia siųsti paskaitos Money Orderiu kartu su užsakymu.

Užsienio ministrai negali susikalbėti

Suomijos sostinė suvažiuo 35 valstybių užsienio ministrai, kad galėtų nustatyti pagrindinius principus Europos taikai. Be 33 Europos valstybių užsienio ministrų, Helsinkio konferencijoje dalyvauja JAV valstybės sekretorius William Rogers, ir Kanados užsienio ministras Mitchell Sharp. JAV ir Kanada padėjo sumušti Europą baigiančius pavergti nacius.

Pirmiausia nutarta leisti suvažiuosiantiems ministrams padaryti pagrindinius pareiškimus konferencijos dienotvarkės klausimu ir išdėstyti principus, pagal kuriuos būtų siekiama taika Europoje. Sekretorius Rogers kalbėjo 21-uojų. Jis žinojo, kad Helsinkio konferencijos metu galima paruošti tiktai nuotaukas nuolatinei Europos taikai. Konkrečių Europos klausimų jis nelietė, bet nurodė ir ruošiamą konferenciją Vienoje, kurios metu bus stengiamasi sumažinti karo įtaką visoje Europoje, sumažinti esančią įtampą ir siekti taikos.

Idomu, kad Helsinkio konferencijoje buvo du Vokietijos atstovai. Welter Scheel atstovavo federalinę Vakarų Vokietijos respubliką, o Otto Winzer kalbėjo komunistų pavergtos Rytų Vokietijos vardu. Scheel pasakojo, kad rytų Europos gyventojai neturi informacijų ir nežino, kas darosi pasaulyje. Mes turime pagerinti santykius ne vien tarp valdžios atstovų, bet ir tarp paprastų žmonių. Rytų Europos gyventojams turi būti leista išvažiuoti į kitus kraštus, pamatyti ten esamą žmonių gyvenimą ir turi būti jiems leista papasakoti, kaip jie gyvena. Vakarų Europos spauda turi būti laisvai įsileidžiama į visas Rytų Europos valstybes.

Rytų Vokietijos ministras Winzer pareiškė, kad jo vyriausybė nesutinka įsileisti "antihumanistinės" spaudos. Jis nenusako, ką jis "antihumanistine" vadina, bet galima įsivaizduoti, kad ji šį terminą galės įtraukti kiekvieną komunistams nepriimtą laikraštį. Prieš spaudos ir informacijų pasikeitimo principą Winzer nepasakė, bet jis iš anksto jau paruošė užtvanką, prie kurios jis galėtų sustabdyti Vakarų Vokietijos ir kitų kraštų laikraščius.

Sovietų užsienio ministras Andrei Gromyka perskaitė "Europos saugumo principus". Kaip buvo galima laukti, Maskva reikalauja pripažinti dabartines Rytų Europos sienas. Jeigu tos sienos nebus pripažintos, tai Europoje taikos pagrindai bus silpni. Be to, jis reikalauja, kad būtų uždrausta kitiems į svetimos valstybės vidaus reikalus. Be to, kiekviena tauta turi teisę pasi-

MŪSŲ RŪPESČIAI IR UŽDAVINIAI

KO TRŪKSTA MŪSŲ JAUNIMUI

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

su jaunimą neraišysiu — visi matome, koks jis yra...)

b) Pasisakęs trumpai dėl ateitininkų dorinės — religinės sąmonės ir charakterio stokos, parodytos pasaulėžvalgi-nės veiklos srityje, noriu toliau tarti čia žodį kitą dar dėl mūsų skautų dorinės sąmonės ir charakterio (apie kitą mūsų jaunimą nerašysiu — visi matome, koks jis yra...).

Skautai irgi savo obalse turi įsirašę Dievą; todėl kas buvo pasakyta dėl tos maldos manifestacijos ateitininkų adrešu, tas iš dalies tinka ir skautams. Sakau betgi, kad tas ir charakterio (apie kitą mūsų jaunimą nerašysiu — visi matome, koks jis yra...).

rinkti tokią vyriausybę, kokią ji nori. Kitos tautos ar valstybės neprivalo kisti į šiuos reikalus.

Sekretorius Rogers atmetė Sovietų Sąjungos pastangas iš anksto primesti dėsnius tautinei nepriklausomybei ir žmogaus teisėms. Komisija pati nustatys, kokiais principais privalo vadovautis nuolatinei taikai. Rogers pabrėžė, kad JAV niekad nesutiks atsisakyti pagrindinių tautų ir žmonių laisvės principų. Pirmojo eilės privalo būti sustabdyta organizuota melų ir šmeižtų propaganda, turi būti leista žmonėms sueti ir diskutuoti rūpimus klausimus ir privalo būti spaudos laisvė, pripažįstant gyventojams pagrindines piliečių teises.

Kiekvienam aišku, kad sekretoriaus Rogers ir Gromykos išdėstyti principai yra nesuderinami. Sekretoriaus Rogers išdėstytiems principams pritarė Kanados, Vakarų Vokietijos ir Didžiosios Britanijos užsienio ministrai. Sekr. Rogers pareiškė, kad Helsinkyje ne vieta kelti ir kalbėti apie kelius į tautų laisvę. Šis klausimas bus svarstomas Vienoje, kai susirinks specialiai valstybių ten paskirti žmonės. JAV atstovai bus paruošę nuostatų projektus Vienos konferencijai. Rusai galės ten dėstyti savo pažiūras, bet jie neturi teisės Helsinkyje statyti sienų, kenkiančių Europos taikai.

Visus konfarenceijos dalyvius sukrėtė žinia, kad Suomijai policija suėmė Dr. K. J. Valiūną, latvių Uldį Gra-vę ir estų Ilmę Splair. Iš vakaro visi trys kalbėjosi su Sovietų Sąjungos užsienio ministru, reikalaujanti pasiaiškinti, kodėl rusai iki šio meto negražino Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvės, o kai šis pradėjo vartoti melagingus argumentus, tai jam pasakė, kad melavo. Už drąsą tiesiai pasakyti, Dr. Valiūnas ir kiti du suomių policijos buvo suimti.

Dr. Jonas Genys, patyręs apie suėmimus, spaudos ir radijo atstovams padarė labai platų pranešimą apie visą sovietų karo įėjimą į Lietuvą ir krašto gyventojams primetė prievartą. Be to, Genys kiekvienam įteikė dokumentus, rodančius rusų bendradarbiavimą su naciais. Pasirodė, kad suomių policija ketvirtadienio rytą jau suėmė ir Dr. Genį. Suomijoje Gromyka jaučiasi, kaip Maskvoje. Jam nepatinka Dr. Valiūno reikalavimas Laisvės Lietuvai, tai jis isakė suomiams Valiūną suimti. Kai Dr. Genys išdėstė 150 laikraštinių ir radijo bei televizijos atstovų priežastis sauvaiškių areštų, tai suomių policija ir Dr. Genį suėmė.

Kiekvienam aišku, kad Helsinkyje prasidėjusioje konferencijoje didžiųjų valstybių atstovai nesusikalba. Sekretoriaus Rogers nuomonė apie Europos taiką skiriasi nuo Gromykos nuomonės. Švedų atstovas taip pat reikalauja, kad karo metu pavergtos Rytų Europos tautos atgautų teisę į laisvę. Taikos nebus, sako jis, jeigu bus pavergti Rytų Europa. Nesutarus dėl taikos Europoje, negalios visos sovietų vadų pasirašytos įvairios sutartys.

jie taip jau labai to religinio momento neakcentuoja ir nepretenduoja būti Lietuvos "katalikų elitu", kaip tą daro ateitininkai.

Niekad nebuvau ir dabar nesu skautas. Todėl, prisipažįsiu, tos organizacijos gerai ir nepažįstu. Dėl to būsiu atsargus ir savo pastabose dėl jos. Nežinau, ar tai tikra tiesa, bet kiek tenka man girdėti, skautuose atsiranda apskiai tų nelaimingų mūsų "bendradarbiautojų" aiškiau sakant, chrusčiovinės "taikingosios koegzistencijos" (peacefull coegsistence) šalininkų, tos apgaudinėjamos mūsų tautai žalingos idėjos puoselėtojų. Jų, kiek žinau, yra nemažai ir ateitininkų — frontininkų eilėse.

Vieni tų "bendradarbiautojų", žiūrėk, varo propagandą už okupanto atstų pas mus dainininkų — solistų koncertų ruošimus ir už visų mūsų dalyvavimą juose; kiti ana, pasisako už mūsų vaikų siuntimą į bolševikinės pionierių stovyklas okup. Lietuvoje; dar kiti (arba ir tie patys) vėl aiškina, kad reikia mūsų žmonėms ir jaunimui atvežti iš Lietuvos visokių knygų — knygelių, aišku, su komunistine propaganda ir pan. (Suaugusiems pasiskaityti, o vaikams "kalbos psimokyti"...).

Man atrodo, kad šie mūsų jauni vyrai ir mergaitės — skautai ir skautės (taip pat ir frontininkai, tiesą sakant, jau senį žmonės), puoselėdami tas "taikingosios koegzistencijos" su jų vadinama "Lietuva", o "ne kraštu", "su tauta" ar pan., o iš tikrųjų tai su okupantu, nesuvokia ką bedarą arba išvis neturi dorinės sąmonės ir charakterio.

Nejaugi jie nežino to, kad bolševikai, santykiuose su užsieniu, taip pat ir su mumis gyvenančiais užsieniuose, nedaro nieko, kas jiems politiškai nenaudinga?

Jeigu jie meliai siūnia mums savo knygas, tai tik dėl to, kad jos yra apnuodytos jų propaganda; ne tik knygos suaugusiems, bet ir vaikams, net kūdikiams. Ir kaip galima, savęs, kaip lietuvių, neišniekinant, nepažeidžiant savo garbės, tokias knygas pirkti, dargi laikyti savo bibliotekose? Gi ten esame daug kur ir mes patys, iš Lietuvos nuo okupanto pabėgę, bjauriausiai šmeiziami, niekinami, nekaltai, jau apie mūsų idėjų niekinimą. Kaip galima mūsų vaikams duoti skaityti tas propagandines knygas?

Toliau, argi nežino tie mūsų "bendradarbiautojai", kad (atsi pa mus atvyksta iš tėvynės

Lenkų partizanai puolė Trakus

Praėjo 29 metai, kada lenkų partizanai puolė Trakus. Buvau tada vyriausias policijos budėtojas. Įvykis buvo 1944 m. kovo 29 d. Lenkai pradėjo pulti 11 valandą naktį.

Lietuvių policijos vadas buvo Kenstavičius, pavaduotojas K. Čaplikas. Apskrities viršininkas buvo Jonas Chmieliauskas, pavaduotojas majoras Naras. Mano pavaduotojas, kaip vyriausio budėtojo buvo vachmistras V. Varanauškas.

Man esant gyvu liudytoju to žiauraus lenkų elgesio, noriu bent trumpai tą įvykį priminti.

Dar prieš puolimą vieną dieną prie kalėjimo lenkai nušovė lietuvių policininką, špoka. Puolimui naktį pradedėjus, lenkai suėmė policijos vado pavaduotoją K. Čapliką ir vedė jį prie saugumo ir kriminalinės policijos vadininkų buto, kad K. Čaplikas pasakytų jiems įsileisti į butą.

Tačiau valdininkai nepasidavė. Kriminalinės policijos valdininkas Binkis per duris pasakė K. Čaplikui, kad tas gultų ant žemės ir tuo momentu paleido iš automato seriją šūvių. Lenkai nepajėgė įsiveržti į butą ir pasitraukė.

Tačiau užpuolikai įsiveržė į teismo tardytojo Cezario Zibalo butą ir jį su savimi išvedė. C. Zibalas po poros dienų buvo rastas nužudytas miške, netoli Trakų. Taip pat buvo nušautas atvykęs Rudiškių policijos punkto vedėjas Grinkevičius, anksčiau buvęs Trakuose policijos rezervo viršininkas. Persautas buvo ir veterinarijos felčeris.

Lenkų siautėjimas baigėsi rytą ir jie pasitraukė. Ar buvo iš lenkų pusės užmuštų ir sužeistų, sunku pasakyti, nes jie buvo, tai jie pasitraukdami pasiėmė ir lavonus ir sužeistuosius.

Kitą dieną Trakų apsaugai atvyko iš Vilniaus savisaugos dalinys, vadovaujamas kapitono Povilo Tytulio. Taip įvykį aiškinti atvyko Vilniaus Apygardos Teismo prokuroras J. Talalas su saugumo policijos viršininku A. Lileikiu.

Bepuldami sužvėrėję lenkų partizanai padarė daug žalos. Bronius Sedleckas

neteisinga), kad tavo vaikas neatskirto gėrio nuo blogio, kad jis būtų blankios dorinės sąmonės ir be charakterio. Tada, vadinasi, turėsi ateityje nusikaltėlių...

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

L. VAIČIČIENĖ

KURSTANČIOS VILTĮ PAŽINTYS

I. BALZEKO LIETUVIŲ KULTūros MUZIEJAUS SŪRĖSTOS PAGERBTUVES

3

Vezama iš pobūvio į savo pastogę, pakeliui su kitais, Balzeko mašina aukštamūrio miesto gatvėmis, vežiausi daug daug ko, apie ką pagalvoti, parašyti, anot Maironio, "kas verta meilės ir garbės". Susikrovus atmintyje tylėjau — tegu susiguli... Gal tik pirmoji ir paskutinė tokia pažintis. Gal tik atsitiktinumas, iš kurio daryti bet kokią išvadą nereikėtų...

II. — ATGAJINGOJE IŠKYLOJE

Ilgai laukti nereikėjo, tų pačių metų bene rugšėjo mėn. pradžioje kartu su O. ir P. Zailskais nutarėme vykti, jei ne į pasaulinę kelionę, tai nors į Balzeko "Lietuvių kultūros muziejaus" suruoštą iškylą, "pikniką" jo neseniai įsigytoje sodyboje prie Union Piero.

Tikrai vietos nežinodami, važlavome dairydami, ar nepamatsime kokių žymių. Pravažiavus Čeko iš visų išsiskiriančius tautinius namus, Sakalų stovyklą, pamatėme eilę plasniančių mūsų vėliavų, lyg skrendančių paukščių. Tuojau iš-

sinėrė šalimis įvažiujamų vartų mūrinės kolonos, sijos su lempomis. Pakelės tiek pristojusios mašinų, kad arti sustoti nebuvo jokio tarpelio. Sustojome gale toli nusidriekusioms virtinėms.

Sodybos vieta tarpe plataus kello ir ežero, irdvi, vaizdingai patraukli, kalnais, pakalnėmis, aukštų medžių, krūmų pavėsyje, atvirų aikštelių sauleje. Išvėdžiotais keleliais, takais, kalvelėmis, slaitais, pakalnėmis prieisi čia senovinio stiliaus sijomis paremtą pavėsinę, čia užnėsiakurą, akmeninį stilingą suolą, čia gėlių lysvę, spalvotais stiklo gabalais apdėtais kraštais, čia medinį įkeltus paukščių namelius...

Į ežerą status, skardžiais nusileidžiantis krantas, apaugęs medžiais, žemyn mėsiniškai laiptai pertraukti aikštelėmis. Į patį ežerą, tartum Palangoje, tiltas, keturkampis aikštė, lyg prieplauka. Lygiagrečiai kranto, vandenį pusėje iškelto vėliavos — Amerikos ir Lietuvos, vėjo išsiūsiamos čia į vieną, čia į kitą pusę. Ežerą bangos supuoja laiveliai, maudosi žmonės. Viršuje ryklatja žuvedros.

Moteris pasakoja dviem paaugliams apie Palangos jūrą, kai ją pirmą sykį pamatė, būdama gimnazistė, atvykusi su gimnazijos choru į chorų varžybas; kad dabar jūrą ir visą Lietuvą paverge rusai bolševikai... Atskrenda maironiška mintis: "Kiek atsiminimų, atsitikimų gyvų kitados, vienas po kito brėško ir švito anapus ribos..."

Pilies išvaizdos didelis pastatas vienu šonu atkreiptas tiesiog į atvirą ežerą, kitu — į kiemą.

Kieme visokiais daikteliais apkrauti stalai. Arčiausiai pilies — spaudos stalas, daugiau lietuviškos. Čia ir tautinių valstybinių ženklų, vėliavėlių, tautodailės. Nusipirkau tautinę vėliavėlę ir valstybės ženklelį.

Netoliese pastogėje, "kioske", prisisege tautinius ženklus, iš lietuviškos tarsenos supratau, senieji ateiviai davinėja "pikniko" ženklus ir duoda pasirašyti į tam tikrą knygą. Čia pat pardavinėjamos kortelės ir užkandė. Joje nebuvau.

Kiek į šalį, pakalnėse, prie kluonelio sienos ištiestas LE. išleistos Lietuvos žemėlapis. Kelios mergaitės susėdusios dainuoja mūsų liaudies dainą, dėja, ne kanklėmis pritariant, bet gitaromis.

Visokio amžiaus publikos — lietuvių ir kitataučių gausu. Vyrauja lietuvių kalba, bent tenai, kur aš švaisčiausi.

Visame tokiame plote ir viešumos pasižmėti, ir nuosabumo pajauti — kiek tik kas nori. Oras pilnas saulės, vandenys, bangų talskavimė, medžių šnibždesio... Pasakos...

Pasisveikinę su šeimininkais, paklausiančiais, ar galima įeiti į pilies vidų. Atsako, jog durys visiems atviros. Jaukintis kaip savo namuose.

Įeini į pailgą beveik visu šonu prieme-

menę, (prieš menę) ir nejučiomis sustoji priešais sieną iš suglaustų prie vienas kito apskritų, baltų beržų liemenų. Tošis kaip gyva. Rankomis paliesta, juda. Vaizdas Lietuvos tankaus beržyno pakraščio. Sienoje atviros durys į menę, lyg kelias į beržyną.

Menėje visus sustabdanti vieta — židiny; pelenas kūrenasi, prikrautas malkų. Amžinoji ugnis. Jo šalinis Amerikos ir mūsų vėliava. Sienoje kabo pieštas Lietuvos valstybės ženklas.

Baldai senoviški, stiliumi ir spalva derinasi su aplinka. Daug sėdinčių, potyliai besikalbančių žmonių. Radęs vietelę atsėdi ir galvoji: kad mūsų menininkai, savo lietuviškų operų statytojai, ne seniai matytos Jūratis ir Kastyčio, Baltijos jūros, nors krantiniam veiksmė, nors dalelę pa-našios dekoracijos (kaip čia beržų) su kopomis, pušimis būtų parodę... Arba... Toliau atsiminkime patys!

Perėjusi kitus žemuminius kambarius, užlipi į antgajų aukštą. Čia keletas gulinčių kambarių su dienai paklotomis lovomis ir kitais baldais. Čia vėl lyg Palangoje iš krantinės "vilos" Jūratis ar kitos, atviri langai į ežerą lenkia tolimą akiračio apskritimą. Viename kambaryje, tur būt, moterų, moterų apsedusios ilgą stalą, žaidžia kokią žaidimą.

Mes čia, o tenai mūsų Palangą užgrobę rusai. OBrežniovas gražiausioje vietoje pa-

sistatydinęs rusiško stiliaus prabangią vilą, aptvertą saugia tvora! ! !

Kas, kurios tautos žmogus šią visą sodybą susikūręs, neteko žinoti. Tačiau jo intelektą ji liudija. Iš to, kad ji, ypač aplinka, gėlynai, įrengimai gerokai apileisti, matyti, buvęs savininkas nepajėgė kaip reikiant prižiūrėti, naujinti, arba jį palikuonys išsibaigė. Dabar ji laukia naujojo šeimininko ir naujai atgaivinančios dvasios.

Pilis su tokia aplinka, pati būdama tartum muziejus, tiktai būti Lietuvių kultūros muziejum, jei nebūtų per toli nuo Čikagos, vadinamos lietuvių sostine. Jei ne muziejus, tai ši sodyba, regimai, lietuviškai įprasminta, aukščiau atsisotų šalia čekų tautinių namų ir kitų, šiuo bei tuo vienas nuo kito išsiskiriančių. Pavadinata kurios nors Lietuvos vietos vardu, kad ir tos, iš kurios yra kilę Balzekai, ji būtų, (nors ir mažesnės apimties), kaip kitų tautinių bendruomenių Amerikoje įsteigti kaimai net miestai — Peterburgas, Sparta, Atėnai... kaip mūsų J. Savickas yra buvęs susikūręs Airogėlą Prancūzijoje.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKU, AUSA, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford

Medical Building) Tel. LU 5-6446

Antrastis ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, IL. Tel. 599-0500

Pirma ligonius pagal susitarimą

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5349

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.

antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-

adienis, šeštadienis, tik susitarus.

Rez.: GI 8-0973

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

3732 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIENAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. KEDZIE AVE.

Tel. WA 5-2670.

Neatsiliepiu — skambinti

471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,

ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.

Šeštadienis nuo 9 iki 11 val. ryto.

Trečiadienis susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,

ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas: 2750 West 71st St.

Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį

10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,

ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį

2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei

neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandai.

Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

TAISOME KLAIIDAS

Praeitą ketvirtadienio Naujienose per klaidą buvo atspausdinta, kad Algimantas Kazlauskas, Kazlauskienės padedamas, suruošė savo motinai Petronėlei Kazlauskienei gimimo sukakties minėjimą. Minėjimą suruošė josios sūnus Algimantas Kazlauskas, niekieno nepadedamas. Jis tik į minėjimą buvo sukvietęs savo draugus ir bendradarbius.

Algimantas savo motinai net nieko nesakė apie ruošiamą minėjimą. Prieš savaitę jis jai užsiminė, kad rengiasi kartu su savo darbo draugu O'Maley "aplaistyti" naujai gautą diplomą gera vakariene, bet jis tai darė tikrai matinai nuvilioji restorane. Ji nenorėjo važiuoti.

Iš medžio drožtas miežio varpas ir ramunėles dovanavo kun. Jonas Kuzinskas, kartu su Vincu ir Matilda Petrošiais. Stanley Molis Jr. kartu su savo sužadėtine Sharon Stalioonis davė vertingą grafiną, Ray Fenlar — žadintuvą, o Agnes Hail — puikias gėles. Ponai Eleonor ir George Stoeck davė vertingą žiurgtą. Elena Petros guli ligo-ninė, negalėjo minėjime dalyvauti.

Atsiprašome už klaidas. Naujienos

GRADINSKAS

19 IN. TV

TIK \$119.95

Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9.

Treči. ir sekm. uždaryta.

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELBES VISOMS PROGOMS

BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

R. ŠERENAS

2047 W. 67th Pl. WILbrook 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom

grausiosios gėles ir vainikais antka-

pių papuošimui ir sezoninės

kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas

is įvairių atstumu.

ANTANAS VILIMAS

823 West 34 Place

Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio

iki penktadienio 11-12 val. ryto.

— Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų

Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 ps. Kaina

\$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagos atvažiuojančių lietuvių, pirmos

lietuvių kolonijos, jų suorganizavimas šalpos draugijos, statytos baznų-

tyros, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48

pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksnių žmonių biografijos.

Duoti dokumentuoti katalikiškos, socialistinės, laisvamaninės ir kitų

organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money

Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pavardė.

1739 So. WALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Kodak filmų bendrovė paskelbė fotografijų, kurios parodytu vasaros malonumus, konkursą. Čia matoma fotografija iš Baltimorės.

ŠAULIAI POSEDŽIAVO

Š. m. liepos mėn. 1 d. "Gintaro" svetainėje įvyko Vytauto Didžiojo šaulių kuopos posėdis, kurį pradėjo pirmininkas V. Išganaitis. Sekretoriaus J. Petrauskas, kuris perskaitė praėjusio posėdžio protokolą.

Išganaitis padarė šaulių kultūrinės savaitės apžvalgą, pasidžiaugė visais atžvilgiais, pasisekusios savaitės programa. Kultūrinės savaitės bėgyje įvyko gerai pavykę keli renginiai: jonių laužas, šaulių moterų diena ir vakaras su vaidinimais. Parengimai davė gražaus pelno, kurį valdyba paskirstė spaudai ir kultūrinėms institucijoms.

Draugui paskyrė 30 dol., Naujienoms — 30 dol., Dirvai — 10 dol., Sandarai — 10 dol., L. Lietuvai — 10 dol. Margučio radijui — 30 dol., Barkaus radijui — 30 dol. Tautos fondui 43 dol. Viso išdalinta 193 dol. Nutarta, kad uniformuoti šauliai — šaulės su vėliavomis liepos mėn. 15 d. prie Dariaus ir Girėno paminklo dalyvaus pavergtų tautų parade. O liepos mėn. 21 d. miesto centre dalyvaus pavergtų tautų parade. Po parado yra ruošiamas teisininkui Alg. Budreckui pagerbimas, 60 metų gimtadienio sukaštis.

Š. m. rugsėjo mėn. 22 d. V. D. šaulių kuopa ruošia L. S. Sąjungos įkūrėjo V. Putvio 100 m. gimtadienio minėjimą, kuris įvyks radijo forume.

Antanas Balčytis kooptuotas į valdybą spaudos reikalams. Priimta į kuopą 15 naujų narių. Pabaigai valdybos nariai sveikino vardo dienos progą kuopos p-ka V. Išganaitį ir P. Padvaiską. Abiem sugedėjo ilgiausių metų. J. Kaunas

Lietuviai paštininkai gražiai išskylavo

Lietuviai paštininkai turi gražias tradicijas: kultūringai gražiai pailsauti ir draugiškai praleisti savaitgalius. Š. m. liepos mėn. 1 d. po pietų Marquette Parke prie tvenkinio įvyko tradicinė vasarinė paštininkų gegužinė, susirinko gražus būrys

buvusių pašto tarnautojų ir svečių. Gegužinė ruošė valdyba, kuriai vadovauja p-ka J. Tijūnas, kuris sugebėjo suburti didelį būrį talkininkų. J. Tijūnas pasakė atidaromą kalbą, kvietė visus sėsti prie stalų, kurie lūžo nuo gausių ir skanių patiekalų, o ponios visus nuširdžiai vaišino.

Prie stalų vyko šeimyniškas draugiškas bendravimas, nuširdūs pašnekėsiai ir dainos. Vaišes paruošė: ponios S. Cecėvičienė, R. Tijūnienė, O. Idzelienė ir kitos.

J. Miceika sveikino susirinkusius ir kvietė visus į rudeninį pobūvį. Pastebėtina, kad gegužinėje dalyvavo Vytauto Didžiojo šaulių kuopos valdyba. Čia reikėsi organizacijų solidarumas ir nuširdus kultūringas bendravimas. Paštininkų draugijos dideli rėmėjai p. p. Didžbaliai paskolino gegužinei reikalingus baldus: stalus ir kėdes. Svečiai jautėsi patogiai ir jaukiai, ilgai vašinosi ir pavakary nenoriai skirstėsi į namus. Pavyzdys kultūringai praleisti šventadienių popietes.

J. Kaunas

Kasmet 23,000 savizudybių

Statistikos duomenimis, per pirmuosius tris šio metų mėnesius Chicagoje nusižudė 66 žmonės. Panašus skaičius buvęs ir praėjusiais metais per tą patį laiką. Daugiau žudosi vy-

rai ne kaip moterys ir daugiau baltieji ne kaip juodieji.

Tam savizudybių skaičiui šaunamieji ginklai buvo panaudoti 28 atvejais, pasikorė — 16, tabletėmis nusinuodijo 9. Toliau seka kraujagyslių persipiovimas ir nušokimas iš aukšto. Bendrai Chicagoje iš 100,000 gyventojų nusižudo 99 žmonių; daug didesni nušimčiai žudos kitose miestuose, pavyzdžiui Peorijoje, San Francisco ir Los Angeles arba Sacramento.

Per visas JAV-bes savizudybės yra dešimtoje vietoje. Pirmą eilę eina širdies smūgis, vėžys, gripas, diabetas, arteriosklerozė, kepenų cirozė, bronchitas ir astma.

Bendrai per visas JAV-bes metų bėgyje nusižudo apie 23,000 žmonių, iš jų 480 Cook apskrityje, tai yra Chicagoj ir apylinkėse.

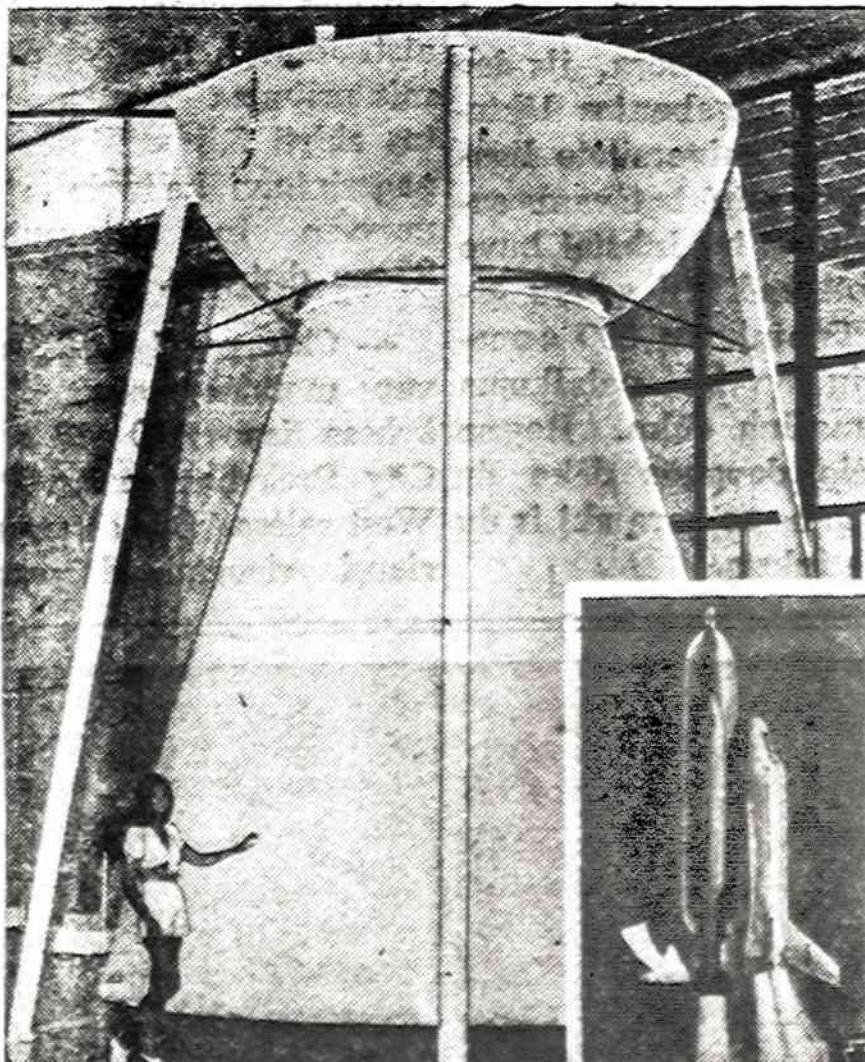
SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Chicago's Našlių, Našliukų ir Pavienujų Draugiškas klubas kvietia visus į linksma gegužinę — pikniką liepos 8 dieną 12 val. Bruzguinės sode, 8274 Kean Ave., Willow Springs. Veiks bufetas, virtuvė su skaniais valgiais ir laimės šūlins. Daug netikėtumų. Malonu bus visus matyti. V. C. nut. rast.

— SLA 63 kuopos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, liepos 8 dieną 12 val. diena. Vieta: Chicago Savings and Loan Association, 6245 So. Western Ave., Chicago, Ill. Prašome visus susirinkime dalyvauti.

Valdyba

A Peek Into The Future

TRANQUILITY BASE, HUNTSVILLE, Ala. — Some feeling for the tremendous size of America's new Space Shuttle, now under development by the National Aeronautics and Space Administration, can be had from this new mock-up on exhibit here at the Alabama Space and Rocket Center. Towering over one of the Center's pretty visitors, the huge display represents only a small portion (see inset) of one of the Shuttle's two giant solid rocket boosters. The Shuttle will be as tall as a 20 story building. This mock-up, as big as it is, stands about as high as a two story building. When developed, the Space Shuttle's big solid rockets will provide more than six million pounds of thrust to lift the 2,000-ton vehicle from the launch pad. Huge rockets similar to these are now in production at United Technology Center, a division of United Aircraft Corporation. The light colored airplane-like vehicle in the inset picture is being designed as the Shuttle's orbiter by Rockwell International Corporation.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Kas yra tasai, kurs Dievo bijosi? Jis jį mokins geriausią kelią. Psa. 25:12

Ne mūsų dalykas yra skirti ir tvarkyti mėginimus bei vargus, kurie ant mūsų ateina. Mūsų dalykas yra atsakant ir visiškai pasivesti Dievui ir palikti tegul jis sprendžia kiek didelių vargų ir mėginimų mums reikia, ir kiek daug turime pasukoti eidami tuo keliu, kuriuo jis veda mus. Neabejotai, Viešpats mato, kad kai kuriems reikia daug didesnių vargų už kitus, jis žino, kad neketuriame jų mėginimas reikalingas didelio pasiaukojimo, kol kitiems, kurie labiau myli Dievą ir jo tarnybą, jų pasiaukojimas atrodys jiems taip mažas ir tikrai toks, kokių vadina jį Apaštalas: "Vargas, kurs yra lengvas ir trumpas, gamina mums kilniausią amžiną, visa per-virsijantią garbę".

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

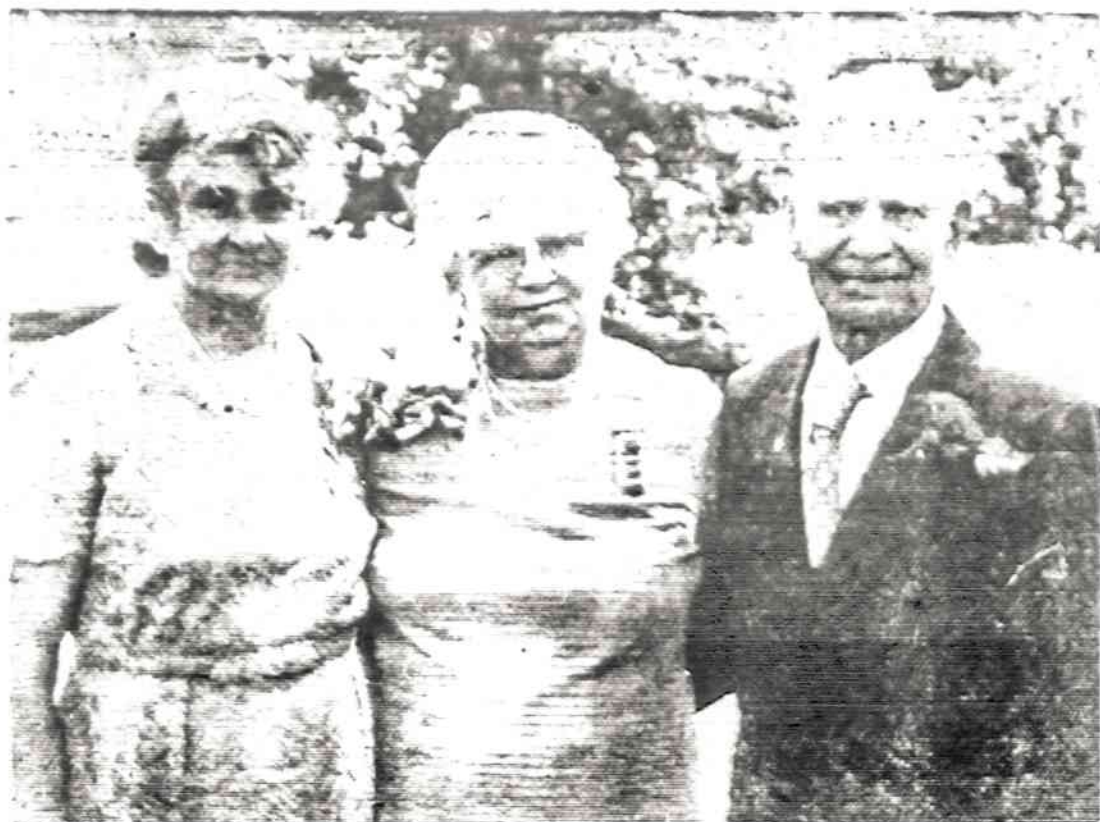
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS.
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef

Juozas Gudas, duktė, Mrs. Robert Redwick, (kairėje), ponė Zera Howe, Amerikos revoliucijos dukterų skryiaus valdytoja ir Juozas Gudas.

PAGERBĖ JUOŽA GUDĄ

Amerikos dukterų draugijos Metamomong skyrius skelbia, kad birželio 24 dieną labai gražiai pagerbė Juozą Gudą ir jo žmoną. Amerikos Legiono Wine-mac salėje jiems buvo suruoštas pagerbinimas ir įteiktas garbės pažymėjimas.

Juozas Gudas gimė Lietuvoje. 1910 metais jis atvyko į šią šalį. O 1918 metais jis jau įstojo į JAV kariuomenę. Jis kartu su kitais kariais buvo išsiųstas į Prancūziją, kur už pasižymėjimą

gavo karo laukę gavo prancūzų garbės medali. New Jersey valstija tam taip pat davė medali už pavyzdinę ir drąsą tarnybą.

Kurį laiką jis dirbo kėpykloje ir anglų kasyklose, o kai atvyko į Indijaną, tai tapo fermeriu. Jis gyveno Chicagoje, Monterey ir Winemac apskrityse, bet dabar jis gyvena Kewanna apskrityje. Gudas paruošė dokumentus bent 30 šeimų, kad o 1918 metais jis jau įstojo į JAV kariuomenę. Jis kartu su kitais kariais buvo išsiųstas į Prancūziją, kur už pasižymėjimą

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiai viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašytas) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiliepimus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visuose lietuvių protuose bei širdyse patoje vajuos pradžioje. Antrajame vajuos laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiama paramą aukomis, bet ir į kiekvienam laikraščio brangiausią dovaną — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikyseną, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje, priemiestuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$2.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsienioje — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

„Jūsų“ dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskiriant naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovaną

..... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

6 — NAUJIENOS, CHICAGO, ILL. — FRIDAY, JULY 6, 1973

lenkiškai ir angliskai. Sveikinimas atėjo iš prezidentūros. Indianos gubernatorių pasiuntė Gudui sveikinimo telegramą, kuri buvo paskaityta banketo metu. Kontraktorius Robert Bubener jam įteikė gražią dovaną. Jį sveikino visa eilė pareigūnų ir palinkėjo sveikatos ir ilgiausių metų.

Gudas yra ilgametis Naujienų skaitytojas. Šia proga Naujienos sveikina jį, jo žmoną ir linki abiem sveikatos ir laimės.

Naujienietis

Nutautinto kunigo reikalu

Birželio 22 d. "Naujienose" tilpo trumpas straipsnelis "Nutautintas kunigas". Jame apie jauną kunigą Jurgį Sarauską ir bendrai visą Sarauskų šeimą atsiliepiama blogai. Išbraukiami iš lietuvių tarpo be rimto pagrindo. Priekaištaujama stoka "lietuviškos dvasios ir meilės lietuviams".

Turiu pasakyti štai ką: Sarauskų šeimą pažinojau dar Lietuvoje, suėdavome reikalingas, Chicagoje susitikdavome dažnai. Kaip Sarauskų tėvai taip ir jų vaikai yra ir pasiliks lietuviškas neatsisveikiant į vietą ir laiką kur jie tik bus.

Turėtume būti atsargūs kas liečia mūsų jaunąją vos mokslą baigusią inteligentų kartą, jeigu kartais ir padaro mažą klaidą. Kazys Ališauskas

Neteisingas įtarimas

Mus pasiekė žinia, kad praeitą savaitę, vestuvėms atėjant prie pabaigos, visai be pagrindo buvo įskaudintas kan. Vaclovas Zakarauskas. Buvo prasiųta, kad kan. Zakarauskas esąs rašinėlio "Nutautintas kunigas", autorius.

Tai ne teisybė. Kan. V. Zakarauskas savo rašinius pasirašo pilna pavardė. Kan. Zakarauskas buvo įeistas be jokio pagrindo. Įeidusieji gražiai pasielgtų, jei kanaaninką atspaišytų.

Jeigu "Nutautintame kunige" būtų netikslumų, tai pats kunigas arba jo artimieji galėtų tas žinias patikslinti. Naujienos mielai noru patikslinimus spausdins.

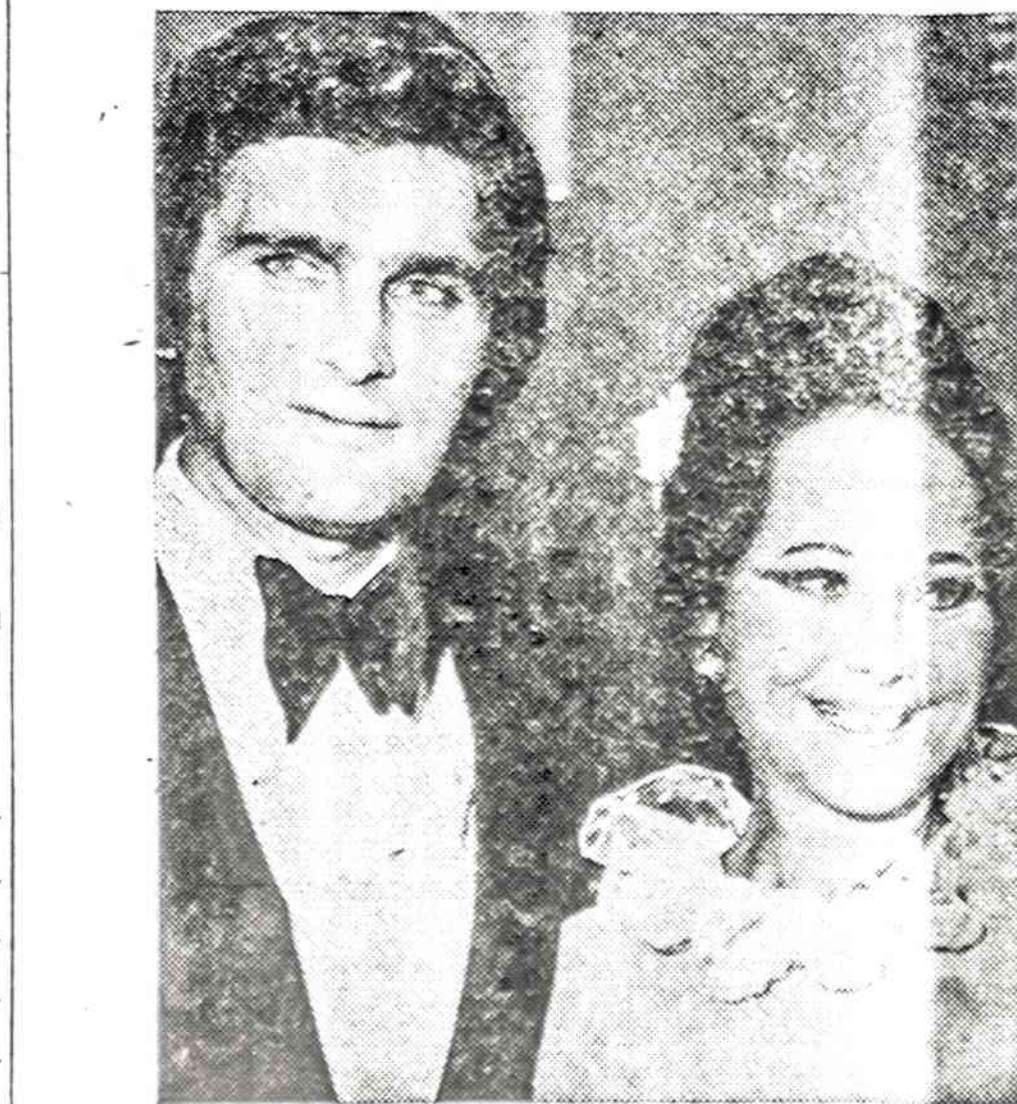
Naujienų Redakcija

Miršančio jaunuolio dovana kitiems

Waukegame mirė 200 svarų, 6 pėdų ir 3 colių 16 metų amžiaus jaunuolis, atletas Roger Motiaty (Motiejaitis) smarkaus smūgio ištiktas su broliu bėlošiant žaidimą.

Daktarams nustatius, kad pagydyti vilties nebėra, jis dar gyvas buvo nugabentas lėktuvu į Illinois universiteto ligoninę, kur jis mirė ir tėvams sutikus, jo akys ir inkstai buvo padovanoti kad kiti galėtų gyventi. Ilinojui yra 500 asmenų, kurių gyvybę palaikoma dialyzo mašinų dėka. Rogers Motiejaitis dovanos dėka du asmenys gaus po gerą akį ir du po sveiką inkstą.

Chicago 4-H klubai dalyvauja metinėse parodose ir varžybose liepos 10–13 d. Ford City Prekybos centro Peacock West salėse. Bus atrenkami geriausi vienetai dalyvauti Illi-

Gandai sako, kad tarp aktorijų Merle Oberon ir Roberto Wolders vyksta romansas. Jiedu neseniai vaidino viename filme.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS SPAUSTUVĖS DARBININKAS

Teks dirbti prie knygų ir laikraščio spausdinimo darbų.

Norintįs pramokti, pamokysime. Geras atlyginimas ir malonios darbo sąlygos. Nuolatinis darbas. Prašome telefonuoti HAYmarket 1-6100.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

TRUMPAI

— Public Service institutas, esantis prie Chicago miesto Loop kolegijos, 61 E. Lake St., sudarė valdžios bei savivaldybių tarnautojams bei kandidatams specialias programas įvairiems darbams bei pozicijoms. Pasitobulinimo — kursų baigę 19 Cook apskr. kalėjimo tarnautojų. Instituto ir visų 7 miesto kolegijų studentai jokio mokesčio už mokslą nemoka, jei tik jie yra miesto gyventojai. Informacijai tel. 269-8120.

— Amerikos studentų, jaunių ir jų rėmėjų organizacijos Young Americans for Freedom atstovai dalyvauja Pavergtųjų tautų eisenose liepos 21 d. Chicago vidurmiestyje. Juos pakvietė lietuvių, tos organizacijos nariai. YAF Illinois valstijos pirm. Frances Griffin pareiškė apgailestavimą, kad dėl atostogų nėra galimybės sutelkti didesnio skaičiaus studentų dalyvauti toje eisenoje ir tuo efektingiau pareikšti solidarumą laisvės siekiančioms pavergtoms tautomis ir jų žmonėms. Praeitais metais eisenoje taip pat dalyvavo tos organizacijos atstovai ir Amerikos Legiono kai kurie vienetai.

— Aldona ir Vincas Kačinskai ruošiasi ilgai ir tolimai kelionei automobiliu į Aliaskos valstiją. Jų metalo apdirbimo įmonėje šeiminiškais ir dirbs sūnus Valdis. Kelionė ir pačioje Amerikos šiaurėje bus apie 4 savaites.

— J. Girdžiūnas, Union Pier, Mich., pakartotinai parėmė Naujienų vaju 6 dol. auka. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja visus skaitytojus prašo remti Naujienas ir daryti pastangas suradimui bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami užsiskirti Naujienas.

— Sen. Frank D. Savicko, taip pat atst. Michael J. Madigan ir atst. John J. Beatty pastangomis priimtas įstatymo projektas skirti 3.5 milijonų dolerių pagerinimui kelių ir statymų pervažų jų atstovaujamaime 27-me. distrikte.

— Chicago 4-H klubai dalyvauja metinėse parodose ir varžybose liepos 10–13 d. Ford City Prekybos centro Peacock West salėse. Bus atrenkami geriausi vienetai dalyvauti Illi-

WANTED
CERAMIC ENGINEER OR
TECHNICIAN

Familiar with all phases of china or porcelain. Knowledge of raw materials, preparation and control is important. Opportunity for right person in a modern plant close to Chicago in a very desirable area. CALL 262-2673 after 6 P. M.

WELDER

Experience necessary in Both Arc and Heli Arc light gauge Stainless Steel. Steady work — Day shift. Insure your future. Call Mr. ALLEN for appointment. 722-2200

EXPERIENCED MECHANIC

with keen knowledge of welding on semi-trailers. Would consider semi experience with minimum 2 years training. If you have the interest, call 436-7373 — that's 436-7373

OVER THE ROAD DRIVERS

Experienced, minimum age 23. Good work background. Good safety record. Must pass rigid physical exam. Apply in person 9 A. M. to 4 P. M. CONSOLIDATED FREIGHTWAYS 7101 So. CICERO AVE. Call Frank BUCKLEY 581-7101

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

RELIABLE WOMAN WANTED To care for elderly semi-bedridden invalid woman, 5 day week, go. Good wages for right woman. Chicago North side. References. English necessary. Excellent transportation. AR 1-5552

SECRETARY

Law office. Legal experience not necessary but helpful. Good shorthand and typing required. Steno experience necessary. New office in Chicago in IBM building. Salary commensurate with qualification. CALL 222-0400

REIKALINGA

VIRTUVĖS DARBININKĖ Healthy Food Restaurant, 3236 So. HALSTED ST. TEL. 326-2724

SECRETARY

TO PRESIDENT AND SALES DEPT. Dictation, typing, filing, diversified duties. Excellent benefits. Near south-west. Call 254-8900

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SECRETARY

Needed for busy construction management firm. Good skills required. Excellent fringe benefits. Call 611-1760

An equal opportunity Employer M. & F.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

BRIGHTON PARKE išnuomojamas 3 kambarių beismanto butas su prievaičiu įėjimu, vonia ir visais baldais naujame name. Skambinti po 4 val. vak. Tel. CL 4-3252.

nois valstijos metinėje parodoje ir mugėje. 4-H klubams programą paruošia Illinois universitetas, prižiūrint Agrikultūros departamentui. Klubų centras yra 1642 W. 47 St.

Wisconsinio Lietuvių Diena

(liepos 15 d.) Kenoshoje, Chicago Britanijos Lietuvių klubas rengia ekskursiją. Norintieji ekskursijai dalyvauti, kreipiasi į Pr. Rumšą, telef. VI 7-2149. Kelionės kaina (ten ir atgal) 3 dol. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

NORITE PIRKTI

AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU

CONNIE DAGYS

FIRESIDE REALTY —

Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

SAVININKAS PARDUODA Marquette Parko apylinkėje 5 miegamųjų mūrinių namų su formaliu valgomuoju, 2½ vonių kambariais, pilnu beismantu. Karšto vandens šiluma gazu, žemi radiatoriai. Daug priedų, maži mokesčiai. Virš \$20,000. TEL. 776-5578

ELK GROVE VILLAGE

BY OWNER

3 bedroom ranch. Living room, separate dining room. Dishwasher, disposal, drapes, ref., stove. Close to school. New carpeting. A steal for \$37,900. For information Call 437-3342

ESTATE SALE

NEAR 69th & WESTERN AVE. 10% down. 3 bedroom brick bungalow. 2 car garage. ONLY \$17,500. MARQUETTE REALTY 737-8111

BUSINESS CHANCES

Biznis Proges

KOLMAR ELECTRIC CO.

24 Hr. Service for Industry, Commerce and Residence. Elect. Remodeling. New Inst. No job too small. Let us put some light in your life. Call 276-4205

1624 No. KOLMAR

CHUCK & SON HEATING SERVICE

So. Side. 24 Hr. Serv., new Installation, Furnace, Cleaning, Repairs all makes. Gas, Oil, Coal. Quality service. — Reas. prices. Call 233-6204

9909 So. WALDEN PARKWAY

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis 3208½ W. 95th St. GA 4-8654

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63RD ST., CHICAGO Telef. 434-4660

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA Įrengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

Nenumeskite dovanų knygučių

Siųskite jas Lietuvių Sportinės Iykykos Komiteto Iz. į Pr. Rumšą, telef. VI 7-2149. Kelionės kaina (ten ir atgal) 3 dol. (Pr).

BUTŲ NUOMAVIMAS

IVAIROS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

GRAŽU — PUIKU

VIENUOLYNO PASENĖJ iškilus 2 aukštų mūras. Naujas gazu šildymas. Izoliuotas stogas. Išskirti vamzdžiai. Sviesus kambarys beismante. Mūro garažas. \$29,500.

ARTI PARKO skoningas Octagon mūras. Gražiai pradėta, greit galima užbaigti. \$23,900.

ARTI MARGUCIO geras pajamu mūras. Alumin. langai. Naujas gazu šildymas. Garažas. \$17,900.

4 BUTŲ MŪRAS Marquette Parko riboje. Naujas gazu šildymas. Naujas garažas. Ekstra platūs lotas. — \$36,000.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS prie vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Garažas. \$19,900.

6 BUTŲ 15 M. MŪRAS. Apie \$12,000 pajamu. Maži takai. Į pietus nuo Talman banko. Pirkėtui pelningas.

BARGENAS. 2 aukštų apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamu. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pamatykite.

PALYKIMO MŪRAS atneša \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000.

MODERNUS 15 M. MŪRAS. Centralinis oro vėsinimas. Irenatas beismantas. 1½ vonios. Garažas. — \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

7 M. MORINIS 3 butų ir 2 bižnio patalyn. Kiekvienas butas atskirai šildomas ir šaldomas. Gražiai irenatas skiepas. \$9,420 pajamu į metus. Išleidos — mokesčiai, vanduo ir apdrauda. Investavimas — duoda virš 10% pelno.